

Mededeling

Portefeuillehouders: F. van der Kleij en K. van Werven

Betreft : Mededeling prognoses Sociaal Domein Q4
Aan : Leden van de Commissie Sociaal domein
T.b.v. : Commissie Sociaal Domein van 29 november 2022
Van : F. van der Kleij en K. van Werven
Behandelaar : Eva Meijer
E-mail/telefoonnummer : e.meijer@huizen.nl / 035 – 52 81 570
Datum : 23 november 2022
Status : Informatief

1. Kernboodschap

1.1. Verwachting 2022

De verwachting voor 2022 is ten opzichte van de prognoses in Q2 positiever. Er ligt voor zowel Jeugd, als Wmo een bezuinigingsopdracht. Bij Wmo is de bezuinigingsopdracht voor een deel gehaald en bij Jeugd in zijn geheel. Waar in Q2 nog werd geprognosticeerd dat de kosten voor de meeste voorzieningen binnen de Jeugdwet zouden stijgen, wordt er nu een voordeel ten opzichte van de begroting verwacht. Dalende aantallen binnen de Jeugdwet dragen hier aan bij. Ook voor de Wmo is de verwachting positief. Ondanks dat er een klein financieel nadeel wordt verwacht ten opzichte van de begroting, stemt de trendlijn voor de meeste voorzieningen optimistisch. Bij Wmo begeleiding blijven de aantallen en de kosten dalen. Dit wordt mede veroorzaakt door de inzet van het lokale team, waarmee geïndiceerde begeleiding afneemt. Voor hulp bij het huishouden zijn de aantallen zich aan het stabiliseren nadat ze een lange tijd bleven stijgen. De verwachte kosten zijn nog wel hoger dan begroot. Daarnaast stijgen de aantallen en daarmee ook de kosten voor trapliften, maar dit is een lichte stijging ten opzichte van 2021.

2. Belangrijkste ontwikkelingen

Allereerst wordt er ingegaan op nieuwe ontwikkelingen binnen de gemeente Huizen. Vervolgens worden er verschillende nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen besproken die in 2022 mogelijk effect hebben op de kosten binnen het sociaal domein.

2.1 Opschalen lokaal begeleiders volwassenen

Medio 2021 zijn vier begeleiders in gemeentelijke dienst gestart die lichte ondersteuning leveren aan jeugdigen en volwassenen. Begin 2022 is opgeschaald naar 11 begeleiders, de begeleiders worden met name extra ingezet voor ondersteuning van volwassenen.

De verwachting is dat hiermee in 2022 een verdere verschuiving naar lichte ondersteuning wordt behaald. Sinds mei 2021 is er al een duidelijke daling te zien in de aantallen geïndiceerde begeleiding voor volwassenen. Deze daling was eerst minder zichtbaar bij geïndiceerde begeleiding voor jeugdigen. Geleidelijk zijn er sinds eind 2021 meer jeugdigen ondersteund door het begeleidingsteam. Vanaf april 2022 is er zowel een duidelijke daling te zien in het aantal jeugdigen met geïndiceerde begeleiding, als een stijging in het aantal

jeugdigen dat door het begeleidingsteam wordt ondersteund. Dit laat een duidelijk verband zien tussen het begeleidingsteam en de dalende aantallen binnen de geïndiceerde begeleiding.

Bij de start van het lokale begeleidingsteam werd de verwachting uitgesproken dat dit tot een besparing zou leiden. Hoewel de prognoses nu ook laten zien dat de kosten voor geïndiceerde begeleiding dalen, is het belangrijk om te benoemen dat het opschalen naar extra begeleiders ook meer kosten met zich meebrengt. Deze kosten zijn niet in deze prognoses verwerkt. Er wordt begin 2023 dieper ingegaan op de financiële effecten van het lokale begeleidingsteam door middel van een rapportage.

2.2 Lokale raamwerkovereenkomsten

In 2022 zijn er weer veel lokale kosten bij met name de Jeugdwet. Lokale kosten zijn kosten voor zorg die wordt ingezet buiten de regionale contracten om. Met deze zorgaanbieders worden lokale raamwerkovereenkomsten afgesloten. Het gaat dan bijvoorbeeld om hele specifieke zorg die maar door enkele aanbieders geleverd kan worden (denk aan zorg specifiek voor vrouwen of zorg voor transgenders). Een andere reden voor het maken van lokale kosten zijn wachtlijsten. De raad heeft in 2020 met de Motie Bezuinigingen Wmo en jeugdzorg duidelijk gemaakt dat zij wachtlijsten willen voorkomen. Het kan voorkomen dat er wachtlijsten zijn bij gecontracteerde zorgaanbieders en daarom wordt gekozen voor een niet-contracteerde aanbieder waar de inwoner wel direct terecht kan. Met gecontracteerde aanbieders zijn vaste tarieven afgesproken en is er borging op kwaliteit. Bij niet-gecontracteerde aanbieders is dit niet het geval. Overeenkomsten worden vaak tegen een hoger tarief afgesloten en er is door de Regio geen controle gedaan op de kwaliteit van de zorg. Door de vele lokale raamwerkovereenkomsten is er dus minder grip op de kosten en kan de kwaliteit minder goed worden geborgd. Daarom is er onlangs een werkgroep opgezet om te voorkomen dat er te veel lokale raamwerkovereenkomsten worden afgesloten. Deze werkgroep heeft een plan van aanpak opgesteld in samenwerking met de Regio Gooi en Vechtstreek. Actiepunten in dit plan van aanpak zijn onder andere dat:

- de Regio zal onderhandelen met zorgaanbieders waar veel lokale overeenkomsten mee afgesloten worden om na te gaan of zij zich toch willen contracteren;
- de Regio onderzoekt of de gecontracteerde zorg uitgebreid moet worden met meer gespecialiseerde zorg;
- het interne proces bij zorg buiten regionale contracten om herzien moet worden.

Deze actiepunten zijn onlangs opgepakt. De eerste resultaten hiervan volgen in de mededeling bij de jaarrekening.

2.3 Inflatie

In 2022 hebben we te maken met een sterke inflatie. Bij de start van het vierde kwartaal is de inflatie gestegen naar een percentage van 17,1%. De gemiddelde prijzen zijn dus 17,1% hoger dan het vierde kwartaal in 2021. De stijging in prijzen voor voedsel, brandstof en de hoge energierekeningen hebben veel impact op inwoners. Voor de gestegen energieprijzen is een energietoeslag van €1.300 toegekend aan inwoners die daar recht op hebben. Daarnaast is er een werkgroep opgericht die door middel van een hardheidsclausule nagaat

of inwoners die in eerste instantie geen recht hebben op de energietoeslag, toch toeslag kunnen krijgen of op een andere manier geholpen kunnen worden.

Ondanks de genomen maatregelen is de verwachting dat meer inwoners in de financiële problemen zullen komen. Of de klap van de inflatie al merkbaar is in 2022 blijft nog even de vraag. Op dit moment zijn er nog geen stijgingen te zien in de aantallen uitkeringen of de aantallen bijzondere bijstand binnen de Participatiewet.

3. Prognose Huizen 2022

3.1 Totaaloverzicht Jeugd en Wmo

In onderstaande tabellen zijn de jaarrekening 2021, de begroting 2022 en de prognoses 2022 voor Jeugd en Wmo weergegeven. De prognoses zijn vervolgens vergeleken met de begroting. Er zijn geen prognoses gemaakt voor de Participatiewet. In de tabel zijn alleen de onderdelen terug te vinden waarbij er een significant tekort of voordeel ten opzichte van de begroting wordt verwacht. De mededeling sluit zo aan op de decemberactualisering.

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Jeugdhulp	€ 4.204.196	€ 4.836.050	€ 4.675.355	€ 4.470.367	€ 204.988	4%
Jeugd GGZ	€ 60.933	-	€ 179.000	€ 109.000	€ 70.000	39%
EED	€ 137.714	€ 173.225	€ 173.225	€ 103.971	€ 69.254	40%
Jeugd begeleiding	€ 2.314.339	€ 2.393.572	€ 2.468.572	€ 2.466.009	€ 2.563	0%
Gedwongen kader	€ 601.056	€ 654.975	€ 622.175	€ 606.742	€ 15.433	2%
Totaal aframen					€ 362.238	

Wmo	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Wmo begeleiding	€ 2.762.663	€ 2.516.896	€ 2.245.196	€ 2.107.050	€ 138.146	6%
Hulp bij huishouden	€ 3.486.235	€ 2.689.825	€ 3.186.240	€ 3.315.449	€ -129.209	-4%
Trapliften	€ 191.010	€ -	€ 162.350	€ 209.895	€ -47.545	-29%
Totaal bijramen					€ -38.608,00	

4. Prognose Jeugd

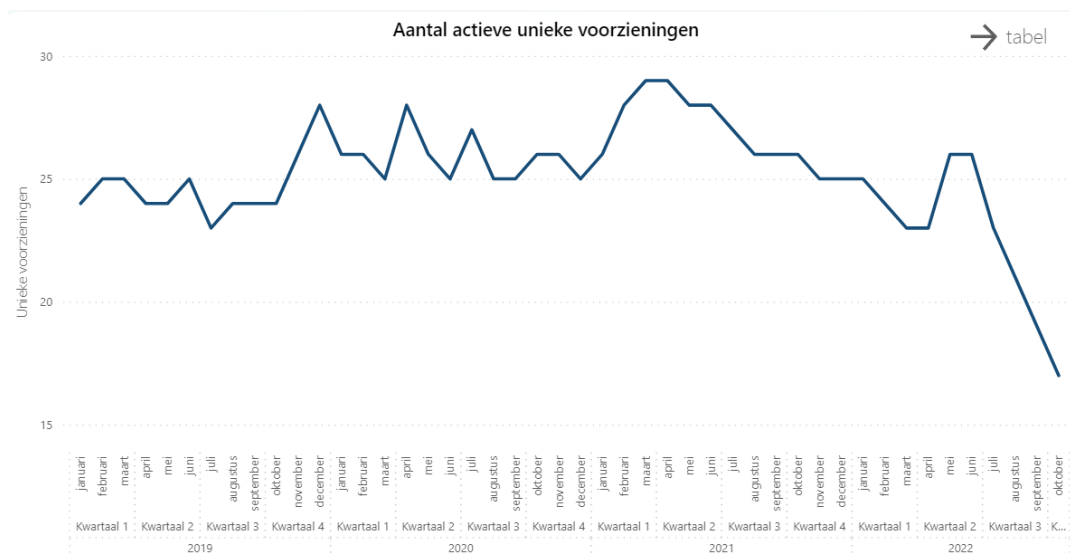
4.1 Jeugdhulp

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Jeugdhulp	€ 4.204.196	€ 4.836.050	€ 4.675.355	€ 4.470.367	€ 204.988	4%
Ambulante jeugdhulp	€ 3.630.664	€ 4.169.800	€ 4.169.800	€ 3.971.259	€ 198.541	5%
Behandelingsgerichte dagbesteding *	€ 345.326	€ 348.175	€ 187.480	€ 277.104	€ -89.624	-48%
Pleegzorg	€ 228.206	€ 318.075	€ 318.075	€ 222.004	€ 96.071	30%

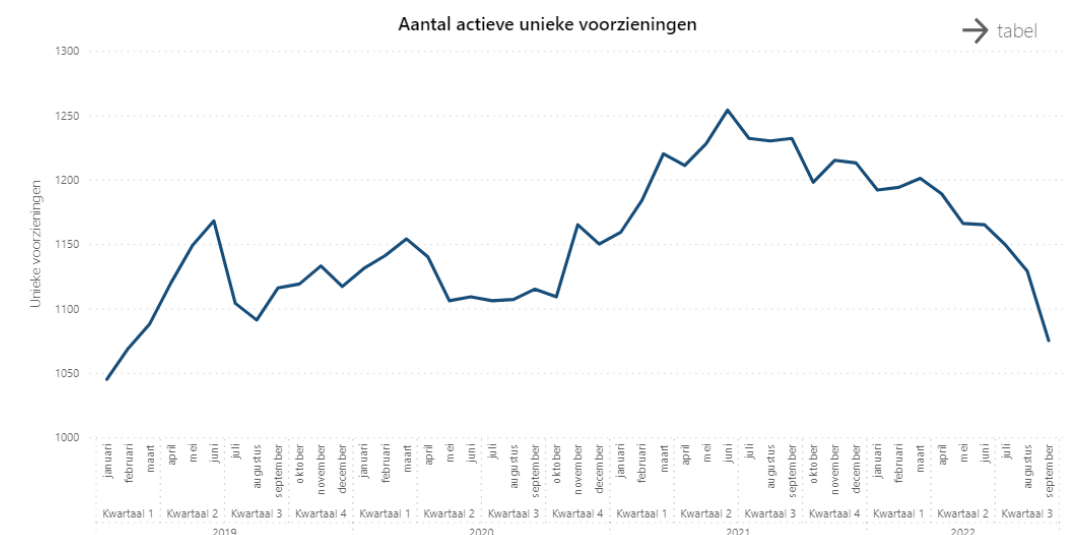
* Voor behandelingsgerichte dagbesteding is er een bedrag van €160.000 afgeraamd

De prognose voor jeugdhulp is in 2022 positief. Er wordt een voordeel verwacht ten opzichte van de begroting na wijziging (hierna: begroting). Er wordt alleen voor behandelingsgerichte dagbesteding een tekort van €89.624 verwacht ten opzichte van de begroting. Voor behandelingsgerichte dagbesteding is er een bedrag van €160.000 afgeraamd ten behoeve van het Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA) op de Wijngaard en Donnerschool. Door de inzet van OJA is het de bedoeling dat duurdere zorg wordt voorkomen. Er geldt voor

beide scholen een taakgerichte financiering, waarbij alleen de kosten betaald worden die daadwerkelijk worden gebruikt. Voor de Wijngaard is de bijdrage van Huizen relatief hoog omdat vrijwel alle kinderen uit de gemeente Huizen komen. Er worden daarom ook hogere kosten verwacht. Met een prognose van €4.470.367 is het totale saldo ten opzichte van de begroting €204.988. De positieve verwachting komt overeen met de dalende trendlijn. Sinds mei 2022 zijn de aantallen binnen pleegzorg aan het dalen (zie figuur 1a). En sinds februari 2022 zijn de aantallen voorzieningen jeugdhulp aan het dalen (zie figuur 1b).

Figuur 1a: trendlijn voorzieningen pleegzorg

Figuur 1b: trendlijn voorzieningen jeugdhulp totaal

Door de Regio Gooi en Vechtstreek zijn een aantal maatregelen voor ambulante jeugdhulp ingevoerd om administratieve lasten voor aanbieders en consulenten te verminderen. Deze maatregelen hebben geen effect op de kosten. Wel kunnen ze effect hebben op de aantallen voorzieningen. Zo is de doorlooptijd van alle ambulante jeugdhulp pakketten met een half jaar verhoogd waardoor een jeugdige langer met één indicatie kan doen. Reden hiervoor is

dat een pakket al wordt ingezet op het moment dat een jeugdige nog op de wachtlijst staat. Er wordt op dat moment nog geen zorg verleend. Wanneer de zorg start is het einde van de indicatie vaak snel in zicht terwijl er nog budget over is. In april 2022 is gestart met het verruimen van de periodes binnen ambulante pakketten. Dit zou de komende twee jaar kunnen zorgen voor een daling in de aantallen pakketten.

Daarnaast is er een maatregel ingevoerd waarbij een aantal aanbieders pakket 7 (met een maximum budget van €20.000) kunnen inzetten in plaats van pakket 6 (met een maximum budget van €15.000). Het budget van pakket 6 bleek vaak niet toereikend, waardoor er nieuwe zorg moest worden ingezet wat extra administratie met zich mee bracht. Om deze lasten te verminderen worden er vanaf 2021 zwaardere pakketten ingezet dan voorheen. Op dit moment leidt dit niet tot een stijging in de kosten, maar om verrassingen te voorkomen wordt dit de komende twee maanden gemonitord in samenwerking met de Regio Gooi en Vechtstreek. Met name omdat zorgaanbieders bij ambulante jeugdhulp vaak laat declareren, waardoor er aan het einde van het jaar nog veel kosten kunnen worden gedeclareerd en het financiële beeld kan veranderen. Dit is al geruime tijd een gesprekstema met de zorgaanbieders die dit betreft. Daarbij streven we naar uiterlijk binnen drie maanden na het eindigen van het jaar declareren.

4.2 Jeugd GGZ

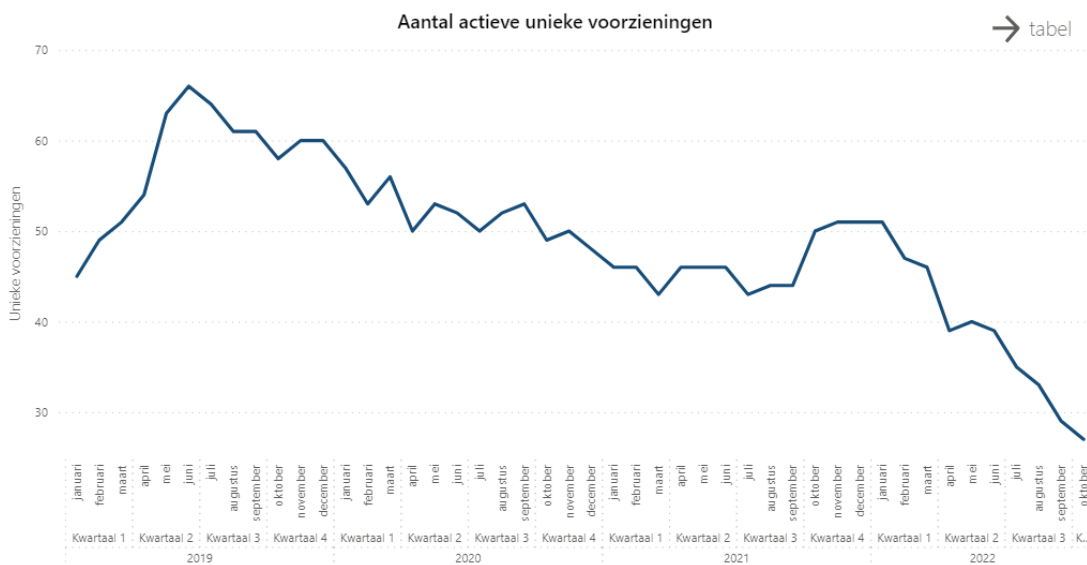
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Jeugd GGZ	€ 60.933	-	€ 179.000	€ 109.000	€ 70.000	39%

Voor Jeugd GGZ is er €179.000 begroot. Het gaat hier om één jeugdige met een indicatie specialistische GGZ. De prognose is €109.000, waardoor er een voordeel ten opzichte van de begroting wordt verwacht van €70.000.

4.3 Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED)

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
EED	€ 137.714	€ 173.225	€ 173.225	€ 103.971	€ 69.254	40%

Ook voor EED blijven de aantallen dalen (zie figuur 2). In de mededeling bij de prognoses in Q2 werd dit ook al geconstateerd, maar was er nog een lichte stijging in de aantallen te zien in april. Sinds juni zijn de aantallen weer aan het dalen. Dat er een dalende trend is, blijkt ook uit de verwachte kosten. De prognose voor 2022 is €103.971. Daarmee wordt er een voordeel ten opzichte van de begroting verwacht van €69.254.

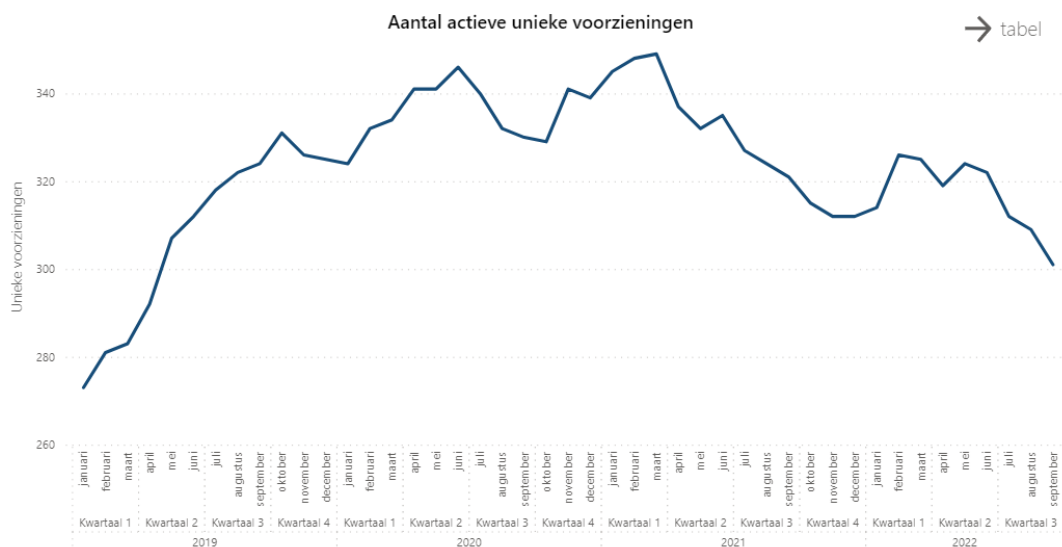
Figuur 2: trendlijn voorzieningen EED

4.4 Jeugd begeleiding

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Jeugd begeleiding	€ 2.314.339	€ 2.393.572	€ 2.468.572	€ 2.466.009	€ 2.563	0%
Begeleiding en verzorging*	€ 1.810.468	€ 1.832.897	€ 1.907.897	€ 1.949.798	€ -41.901	-2%
Dagbesteding en vervoer	€ 333.776	€ 368.000	€ 368.000	€ 323.536	€ 44.464	12%
Kortdurend verblijf	€ 170.095	€ 192.675	€ 192.675	€ 192.675	€ -	0%

* Voor begeleiding en verzorging is een bezuiniging opgenomen van €67.000

Voor jeugd begeleiding wordt er een voordeel van €2.563 verwacht ten opzichte van de begroting. Door te starten met het lokale begeleidingsteam is er ingezet op dalende aantallen en kosten voor geïndiceerde begeleiding. Deze daling was in de eerste helft van 2022 nog niet zichtbaar. Op dit moment wordt er daarom nog een klein tekort van €41.901 verwacht op begeleiding en verzorging. Maar, sinds april 2022 is er een inhaalslag gaande. Deze dalende trendlijn zet zich de afgelopen maanden voort (zie figuur 3). Voor dagbesteding en vervoer wordt er een voordeel verwacht van €44.464, waardoor het tekort op begeleiding en verzorging wordt gecompenseerd. De totale prognose voor jeugd begeleiding bedraagt €2.466.009.

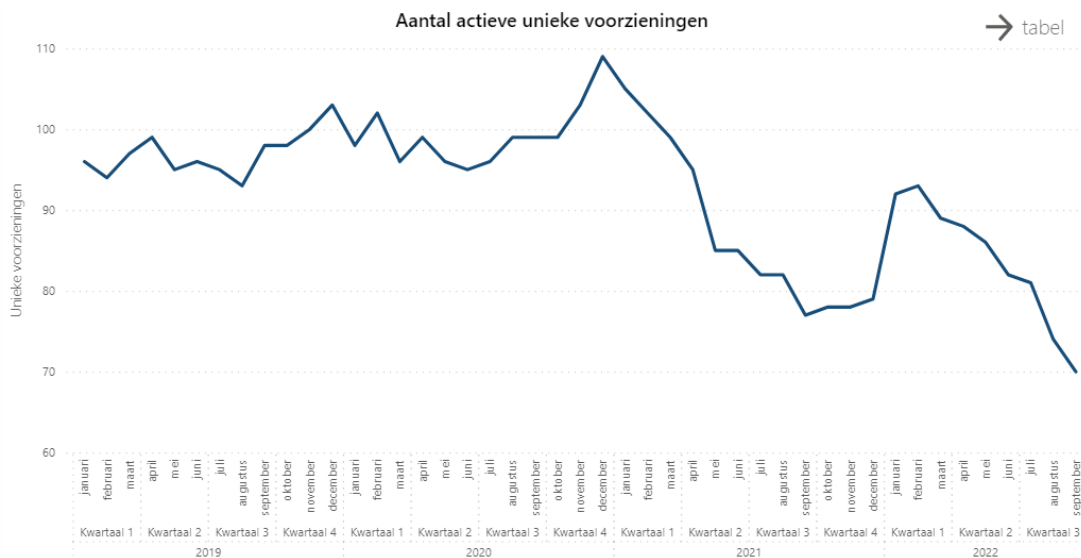

Figuur 3: trendlijn voorzieningen jeugd begeleiding

4.5 Gedwongen kader

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Gedwongen kader	€ 601.056	€ 654.975	€ 622.175	€ 606.742	€ 15.433	2%
Drang	€ 19.576	€ 32.800	€ -	€ -	€ -	
Jeugdreclassering	€ 72.142	€ 89.175	€ 89.175	€ 55.826	€ 33.349	37%
Kinderbeschermingsmaatregel	€ 509.338	€ 533.000	€ 533.000	€ 550.916	€ -17.916	-3%

De prognose voor gedwongen kader bedraagt €606.742. Daarbij wordt er een klein tekort verwacht op de begroting van de kindbeschermingsmaatregel. Dit wordt gecompenseerd door het voordeel op jeugdreclassering. Dit komt uit op een totaal voordeel op de begroting van €15.433. Ook voor gedwongen kader dalen de aantallen en sluit de trendlijn aan op de financiële verwachting (zie figuur 4).

5.0 Prognose Wmo

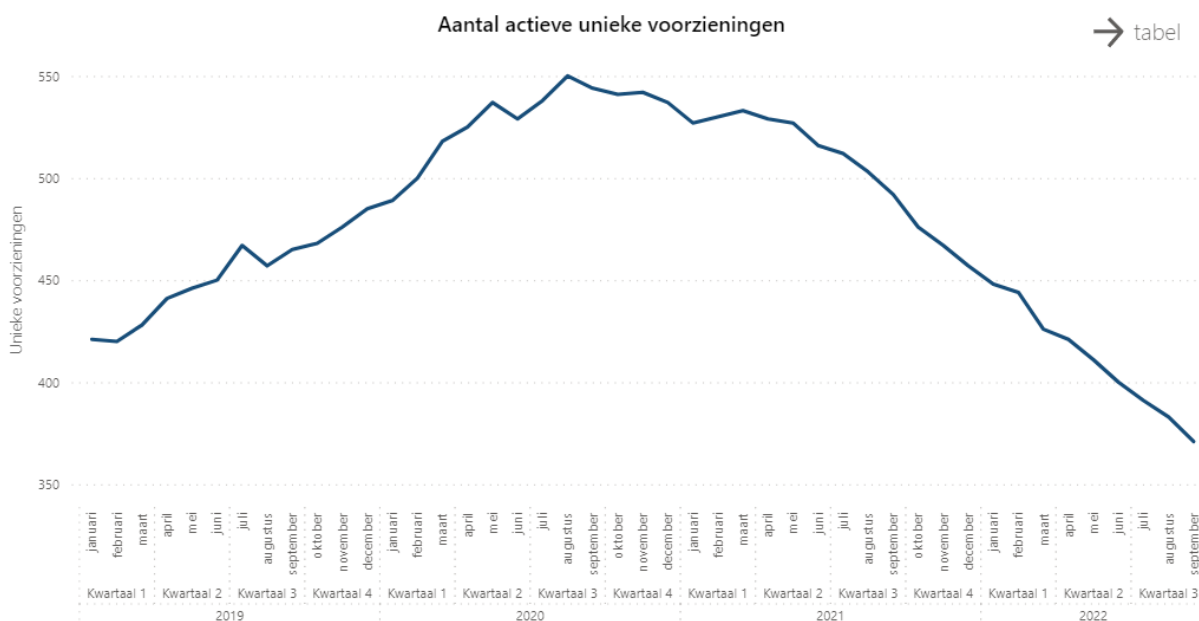
5.1 Wmo begeleiding

Wmo	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Wmo begeleiding	€ 2.762.663	€ 2.516.896	€ 2.245.196	€ 2.107.050	€ 138.146	6%
Begeleiding en verzorging*	€ 2.492.557	€ 2.049.286	€ 1.954.986	€ 1.849.093	€ 105.893	5%
Dagbesteding en vervoer*	€ 269.211	€ 407.610	€ 230.210	€ 248.957	€ -18.747	-8%
Kortdurend verblijf	€ 895	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ -	0%
Zelfstandig leven	-	€ 51.000	€ 51.000	€ -	€ 51.000	100%

* Voor begeleiding en verzorging is een bezuiniging opgenomen van €139.000. Voor dagbesteding en vervoer is er een bezuiniging opgenomen van €25.000.

Voor Wmo begeleiding wordt er een voordeel ten opzichte van de begroting verwacht van €138.146. Met een prognose van €2.107.050 worden er circa €600.000 minder kosten verwacht dan vorig jaar. Het grootste voordeel wordt behaald bij begeleiding en verzorging. Dit valt te verklaren door de inzet van het lokale begeleidingsteam. Het lokale begeleidingsteam pakt steeds meer casussen op, waardoor de aantallen en kosten voor geïndiceerde begeleiding dalen (zie figuur 5).

Zoals benoemd in paragraaf 2.1 zal er dieper ingegaan worden op het effect van het lokale begeleidingsteam in de mededeling bij de jaarrekening.

Figuur 5: trendlijn voorzieningen Wmo begeleiding

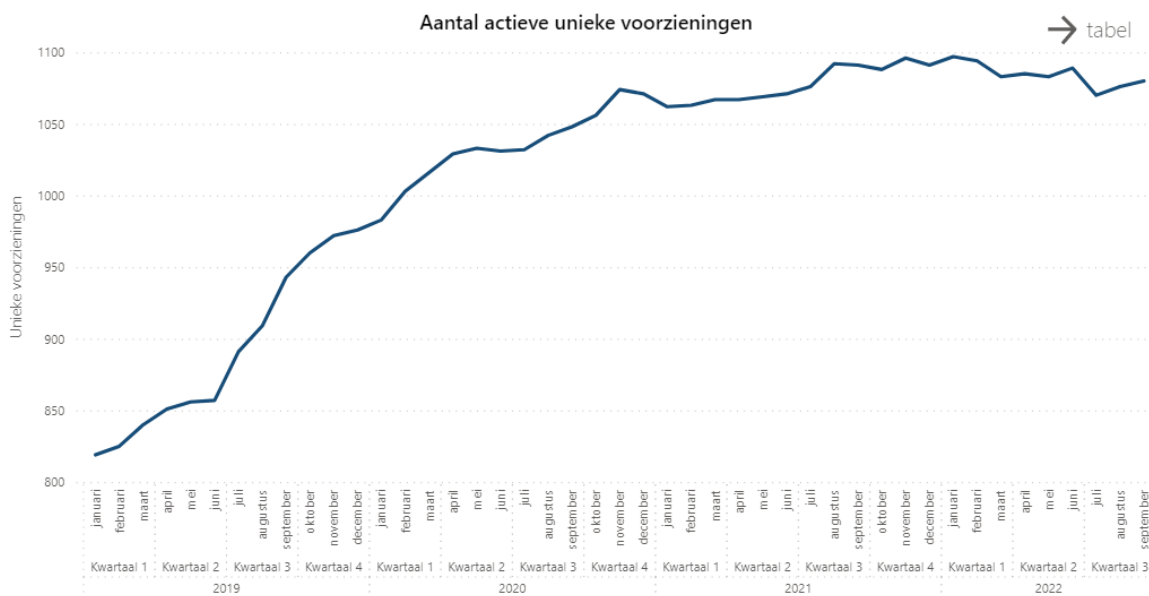
5.2 Hulp bij huishouden

Wmo	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Hulp bij huishouden*	€ 3.486.235	€ 2.689.825	€ 3.186.240	€ 3.315.449	€ -129.209	-4%

* Voor hulp bij het huishouden is een bezuiniging opgenomen van €900.000.

Waar er eerder nog sprake was van stijgende aantallen bij hulp bij het huishouden door het abonnementstarief en de dubbele vergrijzing, lijkt deze lijn de afgelopen maanden af te

vlakken (zie figuur 6). Ook de intensiteit van het aantal minuten per week blijft stabiel met 133 minuten. Het KPMG normenkader¹ dat vorig jaar is ingesteld wordt dus nog steeds aangehouden. Op dit moment zien we de stabilisering van de aantallen nog niet terug in de financiële cijfers, omdat de stijging van de aantallen in 2021 nog gevolgen heeft voor de kosten in 2022. Daardoor wordt er een tekort verwacht van €129.209 op de begroting. Met een prognose van €3.315.449 worden er wel circa €170.000 minder kosten verwacht dan in 2021.

Figuur 6: trendlijn voorzieningen hulp bij het huishouden

5.3 Trapliften

Wmo	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Prognose 2022	Saldo	
Trapliften	€ 191.010	€ -	€ 162.350	€ 209.895	€ -47.545	-29%

In 2022 wordt verwacht dat de aantallen trapliften zullen stijgen ten opzichte van 2021. De kosten stijgen mee. De prognose bedraagt daarom €209.895. Dit is een stijging van circa €20.000 ten opzichte van de jaarrekening 2021. In de praktijk komt dit neer op slechts enkele trapliften meer. Het gaat dus om een lichte stijging, waardoor er uiteindelijk een tekort op de begroting wordt verwacht van €47.545.

¹ Het KPMG normenkader is vanaf 2021 toegepast op lopende en nieuwe indicaties en gaat uit van een basismodule van ongeveer 125 minuten per week.